

Vörösmarty:

Ez a föld,
melyen annyiszor
apáid vére
folyt...

MURAKÖZ

Csáktornya,
1942. február 5.

Előfizetési ár
félre 5.- P.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Árpád-utca 11. Telefon 116.

Felelős szerkesztő: Dr. SZABAD LAJOS

Politikai hetilap.
Megjelenik csütörtökön.

Miért nem kap a közönség tájékoztatást a képviselőtestület üléseiről?

Zakaj ne doblju stanovniki na glaso, kaj je bilo na rastupnički sesiji

(Dr. Sz. L.) Vártunk, vártunk, hogy majd észbe jut valakinek és mint ahogy az a helyi lappal rendelkező városokban szokásos, meghívja a sajtót a képviselőtestület és az előjáróság üléseire. De multak a hónapok anélkül, hogy bárki is szóba hozta volna az ügyet. Pedig részünkről megtörtént a kezdeményezés és felhívtuk rá az illetékesek figyelmét.

Tekintettel a nyilvánvaló közérdekre, tovább nem hagyhatjuk szó nélkül a dolgot és kénytelenek vagyunk rámutatni arra, mennyire szükséges és jelentős az, hogy a város adófizető polgársága tudomást szerezzen a képviselőtestület és az előjáróság munkájáról.

Amint ugyanis a két testület végez, abban elsősorban érdekelt éppen a polgárság, mert minden érte, miatta van és a határozatoknak ő az alanya. A magyar közigazgatás önkormányzati alapelve, munkájának tisztasága hozta magával azt, hogy minden ténykedését, de különösen az önkormányzati szerveknek a közösséget érintő működését mindenkor odaállítja a nyilvánosság elé és nem rejti suba alá. Bizonyos szempontból a közösségnek az ellenőrzése is ez, amely az önkormányzat lényegét — a polgárság részvételét a közös ügyek intézésében — még jobban láthatóvá és érthetővé teszi.

Muraközi viszonylatban ennek annál inkább növekszik a jelentősége, mert így a visszatért területek lakossága saját tapasztalata alapján ítélheti meg azt a különbséget, amely a régi rendszer és a mai között van. Nem tudjuk tehát megérteni, miért kell éppen Csáktornyan hét lakat alatt őrizni a képviselőtestületi és előjárósági üléseket és ezzel a rosszakaratu politikai bujtogatóknak kezébe adni a kételkedés elhintésének lehetőségét. Mert hogy a könnyen-hívók között már hintegetik a magot, az nem kétséges.

Ez a nagy titkolódzás azt a gyanút ébresztheti a polgárságban, hogy egyesek nem szeretnék, ha őket is érintő dolgok nyilvánosságra kerülnének. Bizonyos egyéni érdekekről tudósoknak már itt ott, amelyek sok kal inkább tenyésznek az ismeretlenség leple alatt, mint a nyilvánosság számonkérő világosságában. Azt mondják, hogy az

(Dr. Sz. L.) Čekali smo i čekali, kaj se bo nešči zmisli, pak bo i štampu pozval na sesije poglavarstva i zastupništva, kak je to šega v sakim varašu, de su je domače novine. Ali meseci su minuli preza toga, kaj bi nešči bil, zbog toga podigle reč, prem da smo mi, a naše strane za to podigli reč i napravili smo prve korake.

Zbog javnik interesov nemremo to dale ostaviti prez reči i prisiljeni smo naglasiti, kak je potrebno i važno, kaj bo saki varški purger, koji porciju plaća, znal, kaj dela poglavarstvo i zastupništvo.

Rano to, kaj te dve korporacije delaju, interesira najbole purgere, kajti se se dela za njih i zbog njih i oni su fundament sega dela. Magjarska administracija, koja stoji na ifundamentu, da se općine same moraju upravljati, ima samo čiste posle i se ono kaj očini. osobito ono, kaj općine delaju i kaj se tiče svih nas, navek postavi pred javnost i nikaj se ne skrivle. To je i kakti jedne forme kontrola, po kojoj se još bola vidi, kaj si purgeri sami gospodariju s svojimi skupnima posli.

V Medijumju ima to stem vekšu važnost, kajti stem narod povrnjenik krajov i sam more videti, kakša je realika med prijajušom i vezdajušom upravom.

Nemremo stoga razmeti, za kaj je rano v Čakovcu treba pod sedem lokote skrivati sesije poglavarov i zastupnikov i stem davali mogućnost onim ludem, koji na zločestni način puntaju naroda, osobito one ludi, koji se lahko verveju, kajti rano med njimi tirajo najekše puntarije.

Ove velke tajnosti zbudiju med nešterim purgerima punlu, kaj nešterni nebi radi meli, kaj bi njihovi posli došli na svetlo. Već se tu i jam pripoveda za nekše osobne interese, a te glasi se v kmici puno bole širiju, kak pred svetlom javnosti, de se roraju za se reči dati. Tak veliju, da se samosvest puno leži opravda pred malim brojom ludi, kak pred semi.

Mislimo, kaj je ne treba ekstra nugasiti, kaj ovo šepetanje mora na fletnom vtiknuti i treba je dokazati, kaj se na tem sesijam nikaj takšega ne pripeti, kaj nebi mogel narod zavediti i presoditi. Črez novin snki purger, koji plaća porciju, more videti one vredne posle, koje općinski zastupniki zvršavaju i koji ideju samo satem, kaj bo življenje stanovnikov mirno,

Észak-Afrikában kemény vereséget szenvedtek a hindu csapatok

A német és olasz egységek előnyomulása tovább folyik Derna felé

A legújabb német hadijelentés a következőket közli: A keleti harctéren élénk harcitévőkénység folyik. Harci gépeink sorozatos támadásokat intéztek délanglial katonai célpontok ellen. Észak-Afrikában a visszavonuló angol seregeket védelmező indiai csapatokat megvertük. Repülőink bombázták a Tobruknál levő gépkocsi-szineket. Málta szigetének légharctéri berendezéseket és egyéb katonai célpontokat bombáztunk.

Az olasz hadijelentés szerint Kelet-Cirenaikánál a bevetett hindu csapatok kemény vereséget szenvedtek a tengely erőitől. A német és olasz csapatok előnyomulása tovább folyik Derna felé.

Moszkva különböző követelések teljesítését kérte Edentől

Beszarábiát, Bukovinát, a balti államokat és a Dardanellákat akarja a Szovjet

A bostoni rádió érdekes leleplezéseket közöl arról, hogy Edén angol külügyminiszter tegutóbbi moszkvai útja alkalmával a Szovjet különböző követeléseket terjesztett elő. Ezek szerint a háború után bekebelezi Beszarábiát, Bukovinát, a három balti államot és szabadon használhatja a Dardanellákat. Viszont elismeri, hogy Anglia vezető hatalom a Földközi-tengeren.

Szingapur viz nélkül marad!

A japánok szétbombázták a szingapuri rádióállomást

Tokioi jelentés szerint a szingapuri arcvonalon vihar előtti csend van. Csak a japán repülő repülnek meg-megújuló hullámokban a város fölé. A brit tüzéség tevékenysége szörványos. Abból, hogy a szingapuri rádió minden bejelentés nélkül elnémult, japán körökben arra következtetnek, hogy a rádióállomást a japán bombázók szétrombolták.

Mint katonai helyen kijelentik, a Szingapurt védő, mintegy 25.000 főnyi legénység fele elégedetlenkedő indiai katona. Japán vélemény szerint a szigeten maradt víztartályok nem fedezik a védők és a lakosság szükségletét. A vízmű már japán kézen van.

Ugyancsak kijelentették japán katonai körök, hogy közeledik a Szingapur elleni általános támadás.

A nagy hóvihar ellenére tovább folyik a harc (Foto: R. D. V.)

önérzet és népszerűség sokkal kevésbé feszélyez kevesek, mint mindenki előtt.

Azt hisszük, nem kell külön hangsúlyoznunk, hogy ezt a suttogást késedelem nélkül el kell hallgattatni és be kell bizonyítani, hogy semmi olyan nem történik ezeken az üléseken, ami nem bírná el a közönség elfogulatlan bírálatát. Az újságon keresztül minden adófizető polgár betekintést nyerhet abba az értékes munkába, amely a községnek ezekben a fontos testületeiben folyik és amelynek egyedüli célja, érdeke a polgárság zavartalan, nyugodt élete, nyugalma, biztonsága és jóléte.

Erre a tudomás-szerzésre mindenkinél joga van, aki becsülettel, jóakarattal és tisztességes munkával résztvesz a közönség életében. Ezért kívánjuk, hogy a nyilvánosságot jelentő sajtót mindenkor hívják meg az előjáróság és képviselőtestület üléseire, hogy befelültesse hívatását és elfogulatlanul beszámolhasson mindenről, ami tiszta közérdek.

sídurno i čim belše.
Saki on, koji pošteno, z dobrom volom i poštenim delo pomaže življenje sih nas, ima pravo se to zasvediti, zato prosimo, kaj bi štampu, koja dela za javnost, navek pozvali na sesije poglavarstva i sastupništva, kaj bo ona mogla spunjivati svoju dužnost i objektivno davati račune za se, kaj je javni interes.

— Tolmácsi kinevezések.

A m. kir. igazságügyminiszter Behunek Károly és Kollarics Mátyás csáktornyai magánhivatalnokokat a csáktornyai kir. járásbírószághoz hites horvát tolmácsokká nevezte ki. Nevezettek már le is tették az esküt a nagykanizsai kir. törvényszék előtt és megkezdték működésüket.

— Postavili su tolnačnike.

M. kr. minister pravice je postavil Behunek Karola i Kollarics Mátyása, privatne činovnike s Čakovca, za tolnačnike horvatskoga jezika pre kr. sudu v Čakovcu. S pomenu ti su već položili prisegu pred kr. Sodbenim stolom v Kanizsi i hapili su se svoju službu.

Magyar hősök — magyar honleányok

Magjarski vitezi — magjarske rodatabna ženske

Bár a kilométerek ezrei választják őket, egyek a honzeretelben. Ők a messze orosz síkokon, a borzalmas tél közepén, 40 fokos hidegben áldozták vérüket és életüket azért, hogy nekünk itthon meleg szobánk legyen, hogy békében köllhessük el mindennapi falunkat és nyugodtan hajthassuk álomra fejünket. De az Árpádok vére itthon sem vált vízzé! A mi honleányaink tudják, kik szenvednek értük a áldozatot nem kimélve, igyekeznek szabad pereiket megédesíteni. S honvédeink hogy megbecsülék ezt a megemlékezést, mely örömmel fogadják a szereteladományokat.

Tudjuk, hogy a csáktornyaiak is törekedtek megfelelni hazafiask köteleességüknek és szívesen adozták vitéz honvédeknek karácsonyi ünnepeik megédesítésére s hogy a magyar szeretet oda talált a szívekhez és őszinte viszontézelmeket ébresztettek, annak bizonyítására álljon itt e két tábori lap, amelyeket Szentmiklósi Marica III. oszt. gimnáziumi tagozatu polgári iskolai tanuló, Szentmiklósiné Prekopa Vali csáktornyai tanítónő leánya kapott:

1941. XII. 25. Tisztelt kisaszony! Hálával és köszönettel adozunk hozzánk küldött ajándékaiért. Köszönetet mondunk Önnek és tanuló barátainknak. Köszönetet mondunk azért,

hogy távollétünkben sem feledtek meg a magyar honvédekről, kik résztvettek Csáktornya felszabadításában is.

Mivel mi az ajándékokat nem viszonzhatjuk,

kívánunk boldog viszontlátást a győzelem után.

Tóth István tizedes és még tízenegy aláírás.

1941. XII. 25. Kedves Mária Kisaszony! Hálás szívvel köszönöm kedves szeretetesomágját, amit a kis Jézus nevében XII. 25-re részemre küldött. Sajnos, én csak hálás köszönettel tudom viszonzni szíveséged. Most bucsuzól kívánok magának nagyon boldog újévet, szíveskedjék átadni kedves szüleinek és osztálytársainak. Kopasz József örvezető.

Magyar, muraközi Honleányok! Ezután se feledkeztek meg dicső honvédeinkről! Minden legkisebb adomány is hálás szívre talal és megkönnyíti sorsát azoknak, kik értünk szenvednek.

Régi mondás az, hogy az a legnagyobb öröm, ha másnak

örömet tudunk szerezni. Szeressük meg magunknak ezt az örömet minél többször. Sp.

Makar njih deliju josere kilometri, jeni su v ljubavi sa domovinu. Oni sam ne dalkoj ruskoj fronti, v sredini strašne zime, v 40 gradušov mrazim vetru boriju se i alduju svoju krv i življenje zato, kaj mi tu doma moremo meti toplu hižu, kaj v miru moremo potrošiti našega kruha sakdašujega i kaj si mirno moremo leči spat. Ali Árpádova krv se niti tu doma neje obrunla v vodu. Naše rodolubne ženske dobro znaju, što za njih topi i rado alduju se, ako moreju našim junakom napraviti kakše veselje. A naši honvedi kak to znaju ceniti i s kakšim veseljem primeju dare ljubavi.

„Dobri znaino, kaj to se i čakovecni tršili spuniti svoju rodolubnu dužnost i radi su daruvati sa naše honvede, kaj bi nijim Božič malo lepši bil. A da je magjarska ljubav našla puta do srea i da je tam ebudila pravu ljubav i zafalnost, to dokažuju ove dve taborske karte, koje se dobila Szentmiklósi Marica, učernica III. gimnazialnoga razreda v purgarskoj školi v Čakovcu, kei gospe Szentmiklósi, rođjene Prekopa vali, čakovske navučitelice: „1941. XII. 25. Poštavana Freilice! Lepo se zafalimo za dar, kojega ste nam poslali. Zafalimo se Vam i vašim školskim prijateljicam, Zafalimo se to, kaj neste pozabili,

ne da smo dalko, za magjarske honvede, koji su bili delnici, da se Čakovce oslobodili.

Kajti Vam mi dara povrnuti nemoremo, želemo Vam, da se veselo i srečno vidimo polti pobede. Tóth István kaprol i još jedanaest potpisov.

„1941. XII. 25. Draga Freilica Mária! S punim srcem veselja se zafalim za Vaš dragi dar, kojega ste mi poslali v ime maloga Jezuša za XII. 25. Na žlost ja Vam s drugim nemrem vrnuti, samo e rečmi zafalnosti, pak Vam ve za spričavanje želem jako srečno novo leto. Prosim, rečite to vašim roditelam i školskam pajažicam. Kopasz József freiter.

Magjarske, medjimurske rodolubne Zenske! Niti na dale najte pozabiti za naše diče honvede! Saki i najmenjši dar bo došel do zafalnoga srea i bo napravil veselje onim, koji za nas topiju.

Stara reč je, da je najvećše veselje ono, ako moremo komu drugomu veselje napraviti. Vošćimo si to veselje čim očepot.

Sp.

BELPOLITIKAI HIRADÓ

Bárdossy miniszterelnök tájékoztatója a tengelyhatalmak államférfiainak látogatásáról

Bárdossy miniszterpredsednik pripoveda zakaj su naš pohajali državnikl osovinskih sil;

A képviselőház külügyi bizottságában Bárdossy László miniszterelnök tájékoztatót adott Ribbentrop, Ciano és Keitel vezértábornagy látogatásáról és a velük folytatott megbeszélésekről. Hangsúlyozta, hogy az eszmecseréket a barátság és a bizalomteljes együttműködés szelleme hatotta át. A magyar, német és olasz tényezők a helyzetet és a bennünket érdeklő kérdéseket egyformán itélik meg. Teljes volt az egyetértés abban a tekintetben is, hogy a Szovjet ellen folytatott háboru győzelmes befejezése Európa és az európai népek létkérdése. A magyar állam az ország helyzetében rendelkezésre boesálható erők mértékéig természetesen továbbra is résztvesz ebben a küzdelemben, amelyet saját védelmi harcának tekint.

V omišiji za zvujske posle orsačke hiže je Bárdossy miniszterpredsednik pripovedal, zakaj su nas pohodili ministri Ribbentrop, Ciano i visoki general Keitel i kaj su se ž njimu dogovarjali. Naglasil je, da su te dogovori bi li čisto priatelški, v poverenju i v duhu skupnoga dela. Magjarska, nemška i taljanska službena mesta čisto jednaki sodiju vedašujega

Hirdessen lapunkban i

poležaja i su pitanja, koja se nas tičeju. Puni je bil sporazum v sam pogledu, kaj se tabor proti Sovjetam more izvršiti s pobedom, kaj ti vel toga viši življenje cele Europe i sih europskih narodov. Magjarska država bo se i dale borila sem silam, koje more postaviti na respoganje, kajti to je borba za njenu obranu.

Évadnyitó értekezet a Magyar Élet Pártjában

Magjarska stranjka Života držala prvu sesiju za ovo leto

A Magyar Élet Pártja péntek este tartotta az új évben első értekezletét, amely iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. A pártértekezlet tulajdonképpen az 1942. évi törvényhozói munka megkezdését jelenti. Az értekezlet előtt elnöki tanácsülés volt, amelyen megjelent Bárdossy László miniszterelnök is. A tanács tagjai meleg ünneplésben részesítették a miniszterelnököt, aki résztvett a népes pártértekezleten is a kormány több tagjával, számos képviselővel és a főispánokkal egyetemben.

Magjarska Stranjka Života je v petek na večer držala prvu svoju sesiju, za koju su se jako interesirali. Na toj sesiji stranjke se prav za prav hapiju orsački posli za leto 1942. Pred sesijom je bila predsednička konferencija, na kojoj je bil i Bárdossy László minister predsednik, koga su si jako toplo pozdravili, a potli je bili na sesiji stranjke, de su zvu njega bili ministri, nadale čuda oblegatov i velkii ispanov.

NÉMETH FERENC

KOCSIGYÁRTÓ ÉS AUTÓKAROSSZÉRIA KÉSZÍTŐ

NAGYKANIZSA, KÓRHÁZ-UTCA 4

Gyárt: Új és divatos kocsit — Homokfutó, fedelés-és gazdasági kocsikat — Teherautó-szállító és kőzi kocsikat, zenéköt — Használt kocsikat becsoról

KÉSZIT: SZEMÉLY- ÉS TEHERAUTÓ, ÜZLETI AUTÓ KAROSSZÉRIÁT

Csütörtök - Četrtek

Szentpétervár előtt 58 erődöt elpusztítottak az SS alakulatok. — Több napos ütközések megsemmisült egy szovjet harcsoport a Krim félsziget déli partján. — Kireneikában a tengely gépesített hadosztályai üldözik a megvert brit erőket. — A Maláji félsziget minden repülőtere és támaszpontja már japán kezén van. — Ujabb nagy vereséget szenvedtek az angol csapatok Borneóban. — Egyre emelkedik a foglyok száma és a zsákmány. — 24 angol páncélos harciocsit semmisítettek meg. — Máltától délkeletre bombatalálat ért egy brit gőzöst és egy torpedórombolót.

Pred Petrogradom su nemške SS trupe ponistile 58 kul. V bitki éres dni je poniščen jeden sovjetski kor najužni strani krima. V kiranejki osovinske motorne trupe preganjaju potučene engleske trupe. V Malajji su već sa zletiča aeroplanov i jaka mesta v japonskim rokam. Na otoku Borneo su engleske trupe opet bite bile. Se je vekši broj zaroblenikov i taborskoga materiala. Engleski su zgubili 24 oklopljenih kol. Od Malta proti jugu su s torpedom strelili jenu englesku ladju i jenoga rezorača.

Péntek - Petek

A keleti arcvonal középső szakaszán számos helységet elfoglaltak a németek. — Bengázitól Marsa Matruhig bombázással árasztják el az angolok utánpótlását. — Ausztráliában elpusztítják a japán megszállástól féltett vidékeket. — Rövid tengeri csatában elsülyesztettek egy brit cirkálót. — A Maláji mocsarakban elsülyedtek a brit tankcsapatok. — Egész sereg kaucauszállító hajót fogtak el a japánok. — Egy hétezer tonnás gőzös elsülyesztését jelenté London. — Ujabb nagy légisata Rangoon felett. — A szovjet ellen vívott védelmi háború győzelmes befejezése Európa létkérdése — mondotta Bárdossy László a külügybizottságban.

Na sredini ishodne fronte su nemci savzeli čuda mesta od Bengazi-a do Marsa Matruh-a osovinske trupe s bombami posi pavleju engleske trene. V Australiji ponistavleju one kraje, de se bojiu, kaj bodo japanci došli. V Kratkoi morskoi bitki vtopili su jenu englesku ladju. V Malajskim močvaram se vtaplaju engleska taborska kola. Japanci šu zavzeli eeli red engleskih ladji, koje su vozile gumiju. Englezi javljaju, kaj su njim vtopili jenu ladju vel 2000 ton. Nova bitka v zraku ober Rangoona (Ažia) Bárdossy minister predsednik je rekel v komišiju sa vunjске posle: Zivljenje Europe odvise od toga, kaj bomo probedili bolševičke v taboru, v kojim se mi branimo.

Szombat - Sobota

Hitler hatalmas beszédet mondott a hatalom átvételének kilencéves fordulóján. — Anglia fél az emberséges lársadalmi rend kialakulásától. — A tengely és Japán együttesen küzd

a végső győzelemig — mondotta többek közt a németek Führereje. — Bengázit a tengelyhatalmak visszafoglalták s nagymennyiségű hadizsákmány és fogoly jutott kezükre. — Szakadattan bombázással üldözik a megvert brit csapatokat. — Ismét tizenhárom hajót elsülyesztettek el a németek az észak-amerikai és kanadai partoknál. — A britek több mint 1100 páncélos és harciocsit veszítettek Kireneikában.

Hitler je držal velkoga govora na devetletni den, kak je vlast prekel. Rekel je nemški Führer: Engleska se boji toge, kaj bi narodi došli do ludskoga reda i da osovinske sile i Japan se skupa boriju do zadnje bobede.

— Varaša Bengazi (Afrika) su osovinske trupe nazaj zele, zavzele su čuda zaroblenikov i taborskoga materiala. Engleske potučene trupe pokrivaju stalno s bombami. Nemici su pred Severnom Amerikom i Kanadom pak vtopili trinajst ladje. Englezi su v Kirenejki zgubili već kak 1100 oklopljenih i taborskih kol.

Vasárnap - Nedela

Megkezdődött Szingapur ostroma. Százas rajokban támadadják a japán bombázók az erődöket. — A Burmában előnyomuló csapatok elérték Maulmeint. — Kurszktól északraletre több szovjet hadosztályt megverték és üldöznek a németek. — Északafrikában a tengely légerőit bombázzák a visszavonuló brit erőket. — Padang kikö-

je jena podmornica vtopila Rochester avamu ladju od 6836 ton. V Malajskoj su se sultani (vladari) postavili k japancam.

Hétfő - Ponedek

Japán gyorscsapatok rohama a Szingapurba vezető hidakon. — Johore Bahru és Szingapur viztartálya japán kézben van. — Az angolok minden védelmi vonalukról visszavonultak. A város több helyen lángokban áll. A kikötőben levő 50.000 tonnás uszódokkot elsülyesztették. — A szingapuri rádió beszűntette adását. — Elfoglalták Nyugat-Borneo fővárosát és Burmában is győzelmesen nyomulnak előre a japánok. — Ujabb hatalmas győzelmet arattak a tengelycsapatok Észak-Afrikában.

Japanske brže trupe delaju sturme na moste proti Szingapuru. Zdenci, odkog varaši Johore Bahru i Szingapur dobiju vodu za piti su v japonskim rokam. Englezi se vleciju nazaj seposod, de su se doeve branili. Varaš Szingapur v više mesta guri. Japanci su vtopili velki dokk (mesto de se ladje popravljaju) od 50.000 ton. V Szingapuru. Radio v Szingapuru nede više glase. Zavzeli su glavoga varaša na otoku Borneo, a i v Burmi ideju japaneci napre s velikim pobedami. V Severnoj Afriki su osovinske sile pak dostigle velke pobede.

Kedd - Tork

Hóviharban visszaverték a szovjetcsapatok támadási kísérletét a keleti arcvonalon és 16 helységet elfoglaltak. — Elésett Maulmein városa (Burma).

Folyk a német utánpótlás (Foto R. D. V.)

lőjében tizenegy hajót gyújtottak fel, vagy rongáltak meg a japán repülők. — Az amerikai part közelében egy tengeraltjáró elsülyesztette a Rochester 6836 tonnás tartálygőzöst. — A Maláji félszigeti szultánok a japánokhoz csatlakoztak.

Hapile su se borbe za Szingapur. V rojima od sto aeroplanov napadaju japonski bombai na kule. V Burmi su japonske trupe dostigle do varaša Maulmein. Od Kurska (Rusija) na severni ishod su nemci potukli više sovjetskih diviziji i preganjaju je. V Severnoj Afriki osovinske zračne sile fest hičeju bombe na englese, koji se povlaćiju. Pred varašom Pandang (otok Sumatra, Hollandska) su japaneci vućgali ili drugač skvarili jedanaest ladji. Pred Amerikom

— Elfoglalták Holland Nyugat-Borneo fővárosát, Pontianakot. — Az angolok előkészítik Szingapur helyőrségének és polgári lakosainak menekülését. — Egy hét alatt újabb 164 repülőgépet vesztettek a bolsevisták. — A japánok emlékművet állítottak az elesett brit és ausztráliai katonák tiszteletére. — A németek északon megszakítottak egy fontos vasútvonalat.

V velkom snegu su nemci odvnrnili na severnoi fronti bolševičke napadaje i savzeli su šestnajst sel. Varaš Moulmein (Burma) je došel v japonske roke. Zavzeli su varaša Pontianaka, glavnoga varaša zapadne strane otoka Borneo. Englezi već prepravljaju senjenje soldačije i civilov s Szingapura. Bolševiki su čes tjeden dni

Felhívás.

sgubili znova 164 avionov. Japanci su postavili spomenika na čast engleskih i australskih soldatov, koji su v tem taboru opali. Nemei su na sevrn rezarli jenu važnu železnicu.

A volt haditengerész bajtársakat tisztelettel felhívja a zalaegerszegi csoport titkársága, szíveskedjenek jelentkezni nála míelőbb, tagfelvételi céljából. Tengerész bajtársak! Sok szeretettel várunk benneteket! A zalaegerszegi tengerész csoport: Levélcím: Pál József kereskedő, a tengerész csoport titkára.

Hírek
a magyar vidékről
Vesti z magjarskih krajov
SZATMÁRNEMETIBEN

katolikus tanácsadó irodát állítottak fel, hogy az elhagyottabb vidékeken lakó és a városot helivásárok alkalmával felkéréső hívek ingyenes eligazítást kapjanak ügyes-bajos dolgaikban.

Szatmárnémeti. Postavili su katoliki kancelariju sa navuka davati, kaj bodo siromakšei ludi, koji dalko stanujeju i dođu v varaš samo na sejem, mogli sabadv navuke dobiti za nyihove važne stvari.

SZEKSZÁRDON

a postahivatal távbeszélő központját önműködő rendszerű üzemmé alakították át.

Szekszárd. Telefonsku staciju na pošti su prepravili automatsku.

SZEGED

város iskolán kívüli népművelési bizottsága évi közgyűlésén beszámoltak a múlt év eredményeiről és ismertették az idei munkamenetet, amely szerint 2321 órás ismeretterjesztő előadássorozatot tartanak. Két szövő-fonó és 11 tengeriháncfeldolgozó tanfolyam lesz.

Szeged. Varaška komišija za školanje naroda je držala letošnju sesiju, na kojoj su dali računa lanjskih poslov i kaj bodo letos delali. Letos bodo držali narodna predavanja čes 2321 vur. Dve škole bodo sa presti i tkati, a jedanaest škol bo kurusno luščinje plesti.

ERDŐSZENTGYÖRGY

maros-tordamegyei községben most fejeződött be a háromhetes gazdasági tanfolyam, amelyet 500 székely gazda hallgatott.

Erdőszentgyörgy, Maros-Torda vármegyije. Zvršila se gospodarska škola, koja je topela tri tjedne. Poslušali su ju do 500 šekelyskih gazdov.

ZALAEGERSZEGEN

érdekes és tanulságos előadást tartott a Népművelési Bi-

zoltóság „Ahol most hevéseink járnak átmenet.”

Zalaegerszeg. Komitija sa školanije naroda je držala jako interesantno predavanje s taborskih krajova „De ve naši honvedí hodaju.”

KAPOSVARON

120 vagon pécisóit oszlanak ki a somogy megyei kiscgazdák között kamatmentes hitel formájában. Mint ismeretes, a pécisó kitűnő műtrágya, amely jelentékenyen növeli a föld termőerejét.

Kapovár. Reszdelili su gardam na porgo prez interesa 120 vagonov pebske soli. Kak je poznato, ova sol je jako dobra sa gnjojti i semla puno bole rodi.

BAJMOKON

Több, mint 4000 tagja van a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség fiókjának, amely most tartotta közgyűlését.

Bajmok. Magjarsko Kulturno Društvo ima prek 4000 članov i ve su meji glavnu sesiju.

Leleplezték a Horvátországba irányuló listcsempézést

A csáktornyai csendőrség és a rendőrség a minap egy nagyobb csempéztársaságot leplezett le. A csempéztársaság vezetője Szernecz Pál 40 éves csáktornyai malomtulajdonos, aki, mint azt beismerte, 60 méter mélyre a finomlisztet csempézték át a határon Horvátországba. A csempézésnél Sliih József csáktornyai cipész-mester segédkezett, akinek lakásán állítólag több mint 50 zsák finomlisztet találtak. A lisztcsempézésrel kapcsolatban letartóztatottak Krnout Hubert szentilónai malomtulajdonost, aki állítólag egész Varasdót ellátta liszttel. A csempézésrel kapcsolatban számos egyént letartóztatásba helyeztek. A lisztet Sliih József szállította át Horvátországba saját embereivel, akik végül a dolagra felhívták a hatóságok figyelmét. Szernecz Pál malmát a hatóság bezárta.

A

csáktornyal áll. tanítóképző

tömegfőzéshez értő

szakácsnőt

alkalmaz.

Szolgálatbalépés február 15-én.

Jelentkezés az Intézet igazgatójánál d. e. 10—11 között.

Igazgató.

Egy darab sivatag

A visszavonulás is a háborúhoz tartozik

Valahol a sivatagban 1942. Aki látta annak idején Sidi Rezegh repülőterén a roncsosított és kiégett angol páncélcsovis tömegét, a szákmányolt Ford-kocsik kivárhatatlan felvonulását, az újzélendi, délafrikai és indiai foglyok légióját, az talán nehezen érti meg. De parancs parancs és a katonák akkor is zokszó nélkül engedelmessé válnak, ha minden eddigi szokástól eltérőleg a parancs történelmesen visszavonulást rendel el.

Akiknek azonban nemcsak a kézzelfogható dolgok, hanem a mélyebb összefüggések megvilágítására is vannak szeméi, az megérti a parancsot. Igaz ugyan, hogy a november 19-én ránk szakadó nagy angol offenzíva első hullámát véresen visszavertük, a nyolcszáz páncélcsovis megsemmisítése és az egész hadosztálynyi fogoly összeterelese azonban nem volt könnyű diadalmenet. Ezt a győzelmet elkeseredéft, elképzeltetlen:

nehéz küzdelemben vívtuk ki, nemcsak makacs, hanem mint éppen a csata folyamán kiderült, nyomasztó számbeli fölényben lévő ellenséggel szemben. Ennek a frontnak tartásához akkora haderőre lett volna szükség, amekkorát itt Afrikában sohasem lehetne látni. Mialatt tehát az ellenség tartalékainak és szétugrasztott osztagainak összegyűjtésével van elfoglalva, megindul a visszavonulás. Visszavonulás, kellemetlen csengésű szó. Lengyelországban, Franciaországban és Oroszországban elég visszavonulási utvonulat láttunk, felborult gépkocsikkal, elszórt fegyverekkel és felfuvódott lötegmekkel szegélyezve. Ebből az unalomig megszokott képből azonban itt semmit sem láttunk. A Via Balbián is bőséggben hevernek ugyan telfordult gépkocsik, ám ezeket már hét hónapoz roszda marja és kanadai és amerikai gyárak cégjelzését viselik.

Nem marad vissza szákmány

Téhat visszavonulunk, mindenesetre nagyobb rendben, mint amikor annak idején kilenc nap alatt Sollumig üldöztük az ellenséget. Utközben az Ariete páncéldadosztály egyik tisztjével találkozunk, akivel együtt verekedtünk éppen a sidi rezeghi áttörésnél. „Cognac inglese, nyujtja felénk már messziről vizskiflaskóját. Emberei is jókedvűek. Az egyik gyorsan lemeze varázsolja a találkozás, mi pedig gyorsan pótoljuk, amiről az akkori kavardásban megfeledeztünk és kieserclük címeinket.

Egy vonaloz főhadnagy mesél a gondjaira bízott tábor kiürítéséről: — Pontosan kiszámítottam, hogy mindkét irányban áthaladó gépkocsiknak mennyi üzemanyagra lesz szükségük. Ez ott maradt, takarékos gazdálkodással éppen elég lesz. — Lesz-e alkalma az angolok szákmányolásra?

Ellentámadások a visszavonulás fedezésére

Előre tartó oszlopok visszavonuláskor? Igen, nem tévedés, az ellentétes irányban haladó gépkocsik száma is meglepően tekintélyes. A löszeres kocsikon kívül kijavított páncélcsovisok, vadonatúj páncéltámasztó ágyúk, tartálykocsik. A visszavonulást állandó ellentámadásokkal fedező csapatoknak minderre szükségük van. Az összekötő listék és motorkerékpáros küldöncök is úgy száglodoznak, mint mások. Gyakran találko-

A főhadnagy meglegedetten mosolyog: — Nem fognak azok egy csepp benzint, egy darabka kenyeret, egyellen kijavítható szállító alkalmasságot sem találni, ezt elhíheti nekem!

Derna vidékén a kanyargós szerpentintúton hosszú oszlopunk egyzserre csak megloppan. Egy velünk szembe tartó nagy löszeres gépkocsi az egyik meredek kanyarban elakadt. Angol repülőkre minden pillanatban lehet számítani, türelmetlenségnek, félelemnek, kapkodásnak, vagy szilokozódásnak azonban nyoma sincsen. Mit lehet tenni, nekifeszítik vállukat a legények a behemót alkotmányok, néhány hórúkközés és már szabad is az út. Három perc sem telt bele és a pontosan kiszámított terveknek megfelelően ismét megindul a menet, a visszafelé és előre igyekvő oszlopok egyaránt.

zunk egészen üres kocsikkal is. Ezek a még kiürítésre váró táborok felé igyekeznek. — Milyen messze kell még ma eljutniuk? — kiáltok át az egyik üres tehergépkocsi vezetőjéhez. — No, két órát utazhatok még déli irányban.

— Es nem fél, hogy kutyaszorítóba kerül majd ezzel az irdatlan jöszaggal? — próbáltam egy kicsit megijeszteni a fölényes atyafit.

»Visszajövünk még ide!«

— Szállítottam én már utánpótlást egy újzélendi hadosztály kellős közepén keresztül is, egészen Sidi Azeisig; engem bizony nem fog megijeszteni — hangzik a még fölényesebb válasz egy meglehetősen goromba titulus kíséretében. Még szerencse, hogy ellentétes irányba halad, különben talán hajba is kapnánk.

Hát bizony nem is volt szerencés ötlet ma ez az ingerlődi játék. Ha vidáman is eszegeünk, mintha csak lakodalomra vonulnánk, mégis van sok színelés is ebben a játékban. Hónapokon át átkozott kietlen állásainkat ma egyszerre tulontul is szépnék találtuk, amikor ott kellett hagynunk őket. Hiába, nem katonaszívek örvendezteté-

Za terhange

za pokrivače za posteले moderne

Štofe od čipki

v sakoj širini se dobiju po fal cení pre

Sitz néi

Nagykanizsa Zalaegerszeg

sére találták ki a visszavonulást. Mintha mindannyiunk titkos gondolatának adna kifejezést az egyik páncélcsovis parancsnoka, amikor hirtelen megszólal:

— Hát csak rendezkedjék be itt a kövek között a Tommy minél lakályosabban. Majd visszajövünk még ide, ha szükségünk lesz erre a darab sivatagra! (MN.)

Meghalt öv. Nuzsy Mátyásné

Hurta je dovcu Nuzsy Matyasa

Mély részvételt értesültünk, hogy február 2-án Nagykanizsán meghalt öv. Nuzsy Mátyásné szül. Pecsnornik Karolina. Holtie lét. ebr. ár 4 én a határon szállították, a halottas házból felvatalozták és február 5-én délelőtt a családi sírboltban óriási részvét mellett eltemették. A temetési szertartást és 11 órakor a gyászmisét az elhunyt unokája, Czövek Jenő mosdóti plébános végezte.

Öv. Nuzsy Mátyásné régi csáktornyai magyar patricius család gyermeke volt. Néhai Pecsnornik Ottó, a jelenlegi városbíró, Pecsnornik Ottó atyjának testvére. Ferje, néhai Nuzsy Mátyás, az akkori Csáktornyai egyik legtekintélyesebb polgára és sok éven át a város bírája volt. Nuzsy Karolyné életét a szegények támogatásának szentelte és soha nem hagyta el házáat adomány nélkül az, aki kérelemmel fordult hozzá.

Z velkom žalosti smo razvedili, kaj je februara 2.-ga, v Kanizsi hmlre dovcia Nuzsy Matyasa, rodjena Pecsnornik Karolina. Mrtvo telo su februara 4.-ga dopelali v Čakovec v kapuru čakovskoga cintora i februara 5.-ga pred poldan sakopali v gruft familije. S prevoda i svetu mešu ob 11 vuri je svršil vnuk pokojne, Czövek Jenő plėbanos v Mosdós-u.

Pokojna dovcia Nuzsy Matyasa je bila kei starinske, čakovske magjarske familije. Pokojni Pecsnornik Otto, otec vezdašnjega varaškoga bírova, Pecsnornik Otto-a, je bil njeni brat. Njeni moz, pokojni Nuzsy Matyas, je bil v ondašnjem Čakovecu med prvimi purgeri i čres dugo let varaški bírov. Ona je čres celo svoje življenje samo sirmake podpirala, i nišči neje odisel s praznom rokom e njene hiše, koji je došel kaj prosit.

Uj pénzintézet Csáktornya Nova šparkasa v Čakovcu

Irta: Kelemen Ferenc

Közel tíz hónapja, hogy azon a felejthetetlen április tizenhatodik napon vitéz honvédek bevonultak a felszabadított Muraközbe.

Még rövid két hónap s Csáktornya s vele együtt a magyar-érzelmi muraközi nép méltó keretek között ünnepelheti majd meg visszatérésének első boldog évfordulóját.

Mennyi minden történt ezalatt a rövid idő alatt!

A visszatérés első izgalmas hónapjai után, amelyekben a magyar honvéd karja örködött az új rend fölött, csakhamar kezdetét vette az építő munka.

A katonai közigazgatás bevezetése, majd a magyar állami főhatóság kiterjesztése s végül Muraköz visszacsatolásának közjogi beiktatása teljesen megalkoták a visszatért felszírt gazdasági építő munkájának lehetőségét.

A muraközi nép ösztönös lelemesse, vállalkozó szelleme csakhamar megtalálta a helyes utat egyrészt az anyaországgal való gazdasági kapcsolatok megszervezéséhez, másrészt pedig a speciálisan muraközi gazdasági problémák megoldásához.

A sok új gazdasági szerv mellette most egy újabb tisztán muraközi jellegű pénzügyi vállalkozás sorakozik fel a közös nagy munkához.

Egy új csáktornyai takarékpénztár létesítéséről van szó, amelyhez a Pénzintézeti Központ már megadta az engedélyt. A szervezési munkálatok folyamatban vannak, az alapítók pedig már a próbagyűlések alatt teljesen biztosították s így semmi akadály sincs annak, hogy ez az új intézmény mennél előbb megkezdhesse közérdekű működését.

Nehéz viszonyok között indul meg ez a vállalkozás.

A fokozódó üzemi kiadások és a szűk kamatrés miatt régi bevált pénzintézeteink egy nagy része is csak komoly erőfeszítések és új jövedelmi források felkutatásának révén képes rentabilitását biztosítani, mennyivel nehezebb a helyzet minden újonnan alakuló ily vállalkozásnál, ahol háborus viszonyok között kell egy intézmény boldogulásának szilárd alapjait lerakni.

Az alapítók tisztába vannak mindezekkel a nehézségekkel s hogy ennek dacára vállalták ezt a nehéz feladatot, az kizárólag annak a lelkes lokálpatriotizmusnak köszönhető, mely az új Muraköz gazdasági boldogulását még megfeszített munka és rizikóvállalás révén is szolgálja akarja.

Nem vitás, hogy a felszabadult Csáktornya és az egész Muraköznek szüksége van még egy újabb pénzintézetre, amely a szervezkedő új keretényre kereskedelem, a kisiparosság és a mezőgazdaság hiteligenyit kielégíteni s a főkegyűlést a társadalom minden osztályánál elősegíteni lesz hivatott.

Erre vállalkozik az új csáktornyai takarékpénztár, mely a korszerűnek megfelelően ösz-

szeg fogja egyeztetni saját üzleti szempontjait a felszabadult Muraköz érdekeivel s hivatásának fogja tekinteni, hogy kezdeményező, irányító munkájával segítségére legyen mindenkinek, akinek bármily természetű, komoly vállalkozásához pénzügyi alátámasztásra lesz szüksége.

Pénzintézet az ügyfélnek mindenkor szoros kapcsolatnak kell fennállania.

A belevő és adós egyaránt családtagjai annak az intézménynek, mely a páter-familias-erkölcsi felelősségével örökösök a reábizott tőkék, valamint adósi és hitellezői szempontok felett.

Az új takarékek ebben a szeltemben akarja megkezdeni működését a huszonhárom évi idegen impériumból visszatért Muraköz egész területén.

Lelekes muraközi polgárok vállalkozó szelleme és Muraköz életszükségeitnek ösztönös megértése és megértése hozta létre ezt a legújabb alkotást, amelynek működéséhez és sikeréhez ép ezért a legnagyobb bizalommal tekint fel minden öntudatos muraközi polgár.

Az új pénzintézet alakuló közgyűlést az alapítók Muraköz felszabadításának első évfordulójára, azaz április tizenhatodikára tervezik, s ezen a napon döntenek majd a takarékek működésének további körülményeiről is.

Muraköz népe örömmel veheti tudomásul ezt az új vállalkozást, amely kizárólag keresztény muraközi tőke és muraközi vállalkozó kedv hivatott életre a muraközi érdekek céltudatos és eredményes szolgálatára.

Već je blizo 10 meseci, de su šestnajstoga aprila, kojega nigdar nabomo pozabili, naši vitezki honvedi došli v oslobodjeno Medijumje.

Samo još dva kratki meseci i onda bo Čakovce i medijumski narod, koji je veren svojoj magjarskoj domovini, mogel na vreden način svetkovati leto dni, kak se je srečno i veselo povrnul k materi zemli.

A kaj se ve voto kratko vreme pripetilo?!

Potli prvih meseci, kak smo se povrnuli, koji su bili puni sakačkih brig i za koje vreme su naši honvedi pazili na novi red, došlo je vreme v kojem moramo s nova sidati našu domovinu.

Nalpredi je došla soldačka administracija, zatim se pretizila najvišeša magjarska državna vlast na Medijumje s sakonom prikapilo k materi zemli. Se je to pomagalo k tomu, kaj se v povrnjenim Medijumju more hapiti delo, s kojim se bo ta oslobodjeni kraj gospodarski gori podiglel.

Medijumski narod je već po nazavi spametni i stvoren za dobro gospodarenje, pak je tak fletno našel pravoga pota, kak bi došel do dobre gospodarske vere s zemlom materom, a pak i zdruge strane, kak bi se najbolje rešile v Medijumju se gospodarske poteškeše.

K semu drugomu, kaj se do ve stvorilo, dojde ve još i jedna,

CABINET Dreher Brandy KIVÁLÓ MINŐSÉGE NEM VÁLTOZOTT

čisto medijumrska penesna pomoč k tem velkim poslam, koji se imaju rešiti.

Za to je već, kaj se v Čakovcu napravi jena nova šparkasa, za koju je višesa penesna centrala (Penzintézeti Központ) već dala dozvolu. Organizacija je već v poslu, a kapital je već bil zatig uran onda, da su akcije prvič dali na potpis. Tak nema nikše zapreke tomu, kaj se ta kasa mam hapi delati za dobro naroda.

Te posli se ve hapiju v teškimi cajtimi.

Štrošek je sakiden vekši, a intereši su mali, pak tak se i stare, dobre kase teško boriju za opstanak i moraju si nova zvirala iskati, de bi došlo do kakšegu duhodka, a kuiko je teži sakaj kasi, koja si ve, v taborsko vreme mora stvoriti fundamente, koji joj bodo zasigurani življenje.

Oni, koji su stvorili to novu kasu, se to dobro enaju, pornaju se te poteškoče, pak či su itak nase seli te teške brige, to se more safaliti samo tomu, koj oni radi imaju svoju domovinu, očuju potpomagati bolšem gospodarenju v novom Medijumju i za to semeju naše se ove teške posle i su odgovornost.

To si znamo, kaj je v oslobodjenom Čakovcu i celom Medijumju potrebna jena nova šparkasa, koja bo s penesi potpomagala krščansku trgovinu, male meštre i polske gospodare i se one ludi, koji su mogući, kaj si prešparaju kakšega kapitala.

To očje napraviti nova čakovska šparkasa i ona bo si v duhu de-

nešnjik : omen snala, kulko čuvati svoje interese, tulko i potmogati gospodarsku povekšanje oslobodjenog Medijumja i prvi bo njeni posei, pokazati pota sakomu i iti na pomoč sakomu, koji se kani hapiti poštenoga, makar kakšega gud posla i bo k tomu uncal kapitalnu pomoč.

Med kasom i stranikom mora navek vladati dobra i voška vera.

Oni, koji penese vlašuju i oni, koji proseju posodila, si spadaju v onu familiju, kojoj je kasa „pater familias“ (otce familije) koji s moralnom odgovornosti pari na kapital, kojega su mu s verom dali v roke, a ran tak i na svoje dužnike.

Nova šparkasa bo se v tem duhu delati i tak bo posle vodila v celom Medijumju, koje se potli dvajsti triletnog stranjskog jarma oslobodilo.

Medijumski purgari, puniduha, koji enaju, kaj je potrebno medijumskom življenju, su stvorili ovu novu kasu, pak sato saki svesten medijumec s najveškim vufenjem gladi, kak bodo njeni posli lepo čveli.

Na den, da bo Medijumje svetilo prvo leto tvojeja oslobodjenja, to je šestnajstoga aprila bo ova nova kasa držala svoju prvu sesiju i onda bodo odredili, kak bo ova kasa dale delala.

Medijumski narod mora s veselijem prijeti na znanje ovu novu kasu, koja se stvorena samo s krščanskim medijumskim kapitalom i ludmi i očje pomagati samo medijumskom bolšem gospodarenju.

A MANSz megajándékozta a hadirokkantakat

Ünnepélyesen osztották ki az ajándékokat
Gospe Magjarskoga Ženskoga Društva su nadarovalu
taborske invalide
S paradom su rezdelili dare

Vasárnap délután a polgári iskolában bensőséges ünnepség keretében osztották ki a MANSz által összegyűjtött adományokat azok között a muraközi hadirokkantak között, akik szegénységüknel fogva rászorultak a segítségére.

A magyar Hiszekegy elmondása után Nagy Károly polgári iskolai igazgató köszöntötte a megjelent Kaltróy Antal alezredest, dr. Szász István szolgabíró, Korentsy Endre főjegyzőt és az összegyűjt hadirokkantak, hadiözvegyeket. Megkapó meleg szavakkal fordult a világ-háború hős katonáihoz, az öreg bajtársakhoz, akik a legdrágább adták a hazáért értünk egészségüket. Biztosította őket arról az őszinte szeretetről, megbecsülésről és tiszteletéről, amelyben

a magyar haza, annak minden fia a hadirokkantakat,

hadlözvegyeket és hadi-árvakat részesítli.

Példaként állnak ok a mai magyar honvéd előtt, aki ma/ís ott áll a behavazott orosz földön, ahol egykor apáik vívták kemény csatáikat. A szeretet gondoskodása igyekszik most könyebbé tenni az életét minden hadirokkantnak és az általam általános gondoskodásán túl a társadalom közvetlenül is segítségükre siet nehéz helyzetükben.

A szenvedés-vájta, öreg arcon látszott, hogy nem maradtak hatás nélkül a meleg szavak. Néhány könyg is lefutott a reszkető bajuszokra és a szemekben felesillant az emlékezés.

Majd a hála tiszta sugara ragyogott az arcokról, amikor az ajándékok kiosztására került a sor.

Ki fél lábbal, ki botra támaszkodva, ki észel, vagy

VÖRÖSMARTY: A VÉN CIGÁNY

*Húzd rá cigány, megittad az drát,
Ne fogad a lábodat hibába,
Mit ér a gond kenyérén és vizen,
Tölts hozzá bort a vidék kapuba.
Mindig így volt a világi élet,
Egyszer fázott másszor lánygal égett;
Húzd, ki tudja meddig húzhatod,
Mikor lesz a nyúlt vonóbul bot;
Szív és pohár tele búval, borral,
Húzd rá cigány, ne gondold a gondtal!*

*Véred forrjon, mint az őrvény árja,
Rendüljön meg a veid ágyadban,
Szemed égen, mint az üstökös láng,
Hűrod eengjen vésszel szilajabban,
És keményen, mint az ég verése,
Oda lelt az emberek vérese. —
Húzd, ki tudja meddig húzhatod,
Mikor lesz a nyúlt vonóbul bot;
Szív és pohár tele búval, borral,
Húzd rá cigány, ne gondold a gondtal!*

*Tanulj dalt a zengő zivatarlál,
Mint nyög, ordít, jajgat, sir és bömböl;
Fákat tép ki és hujokat lördel,
Élelet fojt, vadat és embert öl;
Háború van most a nagy világban,
Isten sirja reszket a szent banban.
Húzd, ki tudja meddig húzhatod,
Mikor lesz a nyúlt vonóbul bot;
Szív és pohár tele búval, borral,
Húzd rá cigány, ne gondold a gondtal!*

*Húzd, de mégse — hagyj békét a hírnak,
Lesz még egyszer ünnepe a világon;
Majd ha elfutad a vész haragja,
S a víza y elvél, ik a csatákon,
Akkor húzd meg újra lelkesedve,
Isteneknek teljék benne kedve.
Akkor vedd fel újra a vonót,
S derüljön zordan homiokod
Szűd teljék meg az öröm borával,
Húzd, s ne gondold a vilog gondjával!*

*Kié volt ez elfojtott sóhajlás,
Mi üvölt, sir e vad rohanatban,
Ki ábrómból az ég boltosátján,
Mi zolog, mint malom a pokolban?
Húzd! angyal, tört sziv, örült lélek,
Vert hadak vagy vakmerő remények?
Húzd, ki tudja, meddig húzhatod,
Mikor lesz a nyúlt vonóbul bot;
Szív és pohár tele búval, borral,
Húzd rá cigány, ne gondold a gondtal!*

*Mintha újra hallanók a pusztán,
A lzdadt ember vad keservelt,
Gyilkos testvér botja zuhanásút,
S az első drvák sírbeszédét,
A keselynek szárnya csatógását,
Prometheus halhatatlan kínját,
Húzd, ki tudja meddig húzhatod,
Mikor lesz a nyúlt vonóbul bot;
Szív és pohár tele búval, borral,
Húzd rá cigány, ne gondold a gondtal!*

*A rab csillag, ez a nyomoru föld,
Húzd! forogjon keserű leveben,
S annyi bűn, szenny s ábrándok dühétől
Tisztuljon meg a vihar hevében,
És hűd jöjjön el Noé barkája,
Mely egy új világot zár magába.
Húzd, ki tudja meddig húzhatod,
Mikor lesz a nyúlt vonóbul bot;
Szív és pohár tele búval, borral,
Húzd rá cigány, ne gondold a gondtal!*

azzal a testi csonkasággal lépett az ajándékok átadó hölgyek elé

és a honvédség képviselői felérőlködve összekoppantak a sarkak...

Es ezekből a magyar bakák-ból akarták kiverni a magyar érzést?

Elismeréssel és őszinte tisztelettel kell szólni a MANSZ hölgyeinek, de különösen dr. Száraz Istvánnának, áldozatos, fáradhatatlan munkájáról, amely lehetővé tette ezt a megajándékozást. Ez a munka az, amely nem elismerésért, nem egyéni célokért van, hanem az örömszerzésben, a szeretet osztogatásában találja meg jutalmát.

V nedelu popoldan su v purgarskoj školi na paradni način redelili dare, koje su nabrale Gospe Magjarskoga Zenskoga Društva (M. A. N. Sz.) onim medjimurskim taborskim invalidim, koji su siromaki i potrebni pomoći.

Najpredi su emoliti Veru Božu, za tem pak je Nagy Károly direktor purgarske škole pozdravil Kaldróy Antala podpukovnika, Dr. Száraz Istvána szolgabíróva, Korenty Endre prvoga notarjuša, koji su došli na paradu i se invalide i taborske dovice. S toplimi rečmi se obrnuh na junačke soldate svetskoga sabora, na stare pajađe, koji su alduvali sa domovinu svoje najdražeć: zdravje sasigural njih je

da magjarska domovina i saki njeni sim visoko poštuje i iskreno lubisvoje taborske invalide, taborske popile.

Oni stojuju kakti pelda pred denešnyimi magjarskimi honvedí, koji i denes tam stojuju na snežnim ruskim polanam, de su negda nyihovi oči meli teške bitke. Z lubavi se ve očeju brigati za nje i napraviti malo lehkese življenje sakomu taborskomu invalidu i sovú onoga, kaj nim dráva da i društvo nim ide na pomoč v njihovom teškóm življenju.

Vidlo se na tem starim obrasam, koji su s mokami zorani, da su njim te tople reči došle do srca i nešterne sure su se vlekile po mostočaj, a oči su se svetile od stavih spomen.

A da su se kapili dare deliti, onda su obras! pokazali pravu zafalnost

Neštérni su po jeni nogi, drugi pak z batnami, a opet drugi z drugom falngom su stali pred gospe, koje su dare delile

a proti honvedskim oficiram, makar i s teškóm mokom, ali su pele skup vudrili.

I našli su se takši ludi, koji su šteli s tih starih magjarskih soldatov magjariju onu štirati.

Moramo priznati velko poštovanje gospem Magjarskoga Zenskoga Društva, a osobito gospe Dr. Száraz Istvána, koja se najveć trudila, kaj su se te dari mogei skup nabrati. To je takše delo, koje ne isče pofalu, nejde nejde sa nikšim prisnanjem, nego ima veselje i prisnanje v tem, ako more drugomu veselje napraviti i lubav deliti.

Magyar hősök Magjarski junaki

Az 1941. december 6-án lefolyt novo-kamenkai ütközetben kituntette magát egyik felderítő zászlóaljunk két vitéz katonája: Keszev József hadapródjelölt őrmester, valamint Harasztos Sándor őrvezető.

Keszev hadapródjelölt őrmester a Novo-kamenkánál végrehajtott támadás során előrenyomuló köteleknek balszárnyparancsnoka volt. Már a támadás elején kitűnt körültekintő, példás harcvezetésével, rendületlen szívósággal és a legkevesebb veszéllyel vezette át szakaszait a leghevesebb tűz alatt álló területen. Utóbb vakmerő és lendületes rohambot intézett az ellenség ellen és visszavetelte annak ellentámadását is. A rohamnál mindig elől haladva, elsőtől ugrott be az ellenséges árokba és utána nyomuló embeereivel heves küzdelemben teljesen megsemmisítette a védekező szovjet osztagokat. Ezzel megakadályozta az ellenségnek azt a szándékát, amelyhez már erőit is csoportosította és amellyel oldalunkra törve, körül akarta zárni az előrenyomuló honvéd köteleket. Ugyanezzel a hősiességével egyúttal tehermentesítette Keszev saját csapatainak további támadását is.

Ugyanebben az ütközetben Harasztosi őrvezető mint századtorzshöz beosztott összekötő halátmegelő batorsággal biztosította a parancstovábbítást és a küldött kötelek közötti összeköttelést. Honvédeink már megközelítették az ellenség állását, amikor a századparancsnok észrevette, hogy az ellenség egy erős csoportja oldaltámadásra készül. Ennek sikere megsemmisíthette, vagy visszavethette

volna az előrenyomuló század javarészét. Fokozta ezt a veszélydelmet az is, hogy a terepalkulás miatt a közvetlen veszélybe jutott balszárny idejében észre sem vehette már a rejtetten felvonuló szovjetoroszok megkerülő mozdulatlát. Ezért nyomban parancsot küldött Harasztosi útján a balszárnyon harcoló szakaszak, hogy tüstént változtasson irányt és szálljon szembe az ellenség veszélyes szándékával. Harasztosi a legnagyobb gyorsasággal sietett el a parancs közvetítése végett és nem rettent vissza feladata teljesítésétől akkor sem, amikor pusztító tűz alatt álló területen kellett áthaladnia. De nem rettentette vissza az sem, hogy a tűzben súlyos sebet kapott. Utolsó erejét összeszedve vitte tovább a parancsot és el is jutott vele a veszélyeztetett szárny parancsnokához, aki nyomban ellentámadásra rendelte a szélső szakaszt. Az idejében végrehajtott ellentámadás és roham azonnal meg is változtatta a helyzetet és lehetővé tette a sikert.

Harasztosi őrvezető hősiességére jellemző, hogy amikor a parancs átadása után a veszélyességétől összeroskadt és két bajtársa segítségére akart menni, ő ezt elutasította, sőt nehogy a támadás idővesztéséget szenvedjen vagy sebe miatt valaki is visszamaradjon mellette, ő buzdította a szárnyszakasz honvédeit a támadás végrehajtására. Így csak a hars sikeres befoje-

zése után kerülhető sor sebei-nek kezelésére.

1941. decembra 6.-ga v bitki pre Novoj Kamenki, su sa pokazali za velke junake dva soldati našega jenoga bataljona i to: Keszev József kadetstrašamešter i Harasztos Sándor freiter.

Keszev kadetstrašamešter je v bitki pre Novoj Kamenki bil komandant levoga krila one vese, koja je morala iti napre v napadaj. Već na početku napadaja se vidlo, kak dobro rasme voditi svoje ludi i kak je je trdokorno snal čres najvekši ogenj, prek pelati, a poleg toga s najmenšim svubičkom. Potli toga je napravil velkoga i oštroga napadaja na nepriatelja i savrnul ga je. V šturmi je navek napre išel i prvi je skočil v nepriatelške grave i s svojimi ludmi, koji su sa njim došli je s bajoneti do kraja poništil bolševičke soldate, koji su se fest branili. Štem je sprečil nepriatelja, koji je štel okoli dojt i savkrožiti naše honvede i ktomu si je več i svoju soldačiju prepravil. Štem istim junačkim delom je Keszev s svojim trupam dal mogućnost kaj su mogle dale napadati na nepriatelja.

V istoj ovoj bitki je Harasztosi freiter, kakti ordonanc pre komandantu kompanie, prez straha pred smrti nosil dale zapovedi i držal vezu med trupama, koje su se borile. Naši honvedsi su već bili bliko nepriatelja, da je komandant kompanie spašil, kaj ga jena jako nepriatelška trupe oče zgrabiti s strane. Da je to nepriatelj mogel včiniti, bil bi vništil ili našej savrnul najvekši del kompanie. A pogibel je bila još vekša štem, kaj je leva stranka, koja je došla v velku pogibel, s bog bregovite semle ne mogla videti, kaj sovjeske trupe s kraja skrivonce ideju na nju. Za to je po Harasztosiu mam poslal zapoved levoj stranki, naj mam obrne frontu proti nepriatelju i naj mu spreči njegvo pogibelno delo. Harasztosi je mam bešal s tom zapovedi i ne je bil strahom smrti niti onda, da je bešal po takšoj semli, de su kugle letale kak dečaj. Niti ga to ne sprečilo kaj je v tem oguju dobil tešku ranu. Svojom sadujom silom je nesel zapoved dale i dospel je do komandante leva strane, koja je bila v pogibeli i on je mam odredil sovjeqa čuga na protinapadaj. To, kaj se v pravo vreme Obrnuli proti nepriatelja, je mam premenilo celu bitku i naši su nepriatelja savrnuli.

Kak je te freiter velki vitez, vidi i stoga, da je prek dal zapoved, srušili se od teške rane i da su mu pajađi šteli dojt na pomoč, se ne dal poverati, nego je on još i batrovil honvede, da najpredi nepriatelja pretirati, radi njega nesme biti zakašenje i nišči nesme zaostati i tak sumu rane poverati stopram onda, da je bitka minula.

UTFÁSÍTÁSRA, PARKOSÍTÁSRA!
Bigonia, Pirosolevli búkk, Celtis, Corylus colurna, pirosvirágu gesztenye, Gingko-biloba, Gómbaké, Jegenyétölgy, Juglans nigra, juharok : Aeer neg. fol. var. Gómbjuhar, Schwedleri : Hárs, Nyír, Platán, Pr. piamardi, Triloba : nagyon előzőn: akác, kőrös, avár, szil : Fenyők, gyümölcsfák nagy választékban.
Kolouch falkola, Szeged

Naroda čeka vreme, da bo treba delati

Bárdossy László miniszterelnök ebben az évben első ízben beszélt a Magyar Élet Pártja értekezletén. A miniszterelnök beszéde során a külföldi előkelő látogatások jelentőségével foglalkozott. Kifejtette, hogy beszédes bizonyítékai ezek a látogatások annak, hogy Magyarország milyen fontos szerepet tölt be az új Európa életében, Európa most sorsdöntő háboruját vívja a bolsevizmussal.

Egész Európa sorsa dől el ebben a háboruban, amelyetől az európai népek sorsa is függ.

Ezt minden egyes népnek és minden egyes embernek tudomásul kell vennie. Minden nemzetnek sorompóba kell állnia, így nekünk is. A németek mellett komoly áldozat vár a nemzetre. A magyar nemzet, amely annyiszor védte vérével a haza drága földjét, most is helyén kell legyen, hogy a legnagyobb veszedelemmel, a bolsevizmussal vívott harcából is kivége a részét.

A nemzetre a cselekvés időszaka következik.

Meggyőződésem, hogy a nemzet ebből a nagy küzdelemből teljes egységben veszi ki a részét és minden magyar szív és lélek összedobban egyetlen közös

akarattal — fejezte be beszédét a miniszterelnök.

Bárdossy László miniszterelnök jeles napra szóló beszédét a konferenciáján Magjarske Stranjke Zivota. V svojem govoru je minister predsednik spomenul važnost pohajanje stranjkih visokih ljudi. Naglasil je, kaj ta pohajanje dokažeju, kak važno mesto ima Magjarska v življenju nove Evrope. Evropa ve vodi velku borbu z bolševizmom, koja borba kroji sodbinu Evrope.

Sodbinu cele Evrope se kroji v tom taboru i sodbina svih evropskih naroda bo s tem rešena.

To mora znati saki narod i saki človek. Si narodi se k tomu moraju gori stati, tak i mi. Poleg nemcov i mi moramo dosta alduvati k tomu. Magjarski narod, koji se tulkopot branil s svojom krvi svoju dragu domovinu, mora i ve na mestu biti i boriti se proti najvekšoj pogibli, bolševizmu.

Naroda čeka vreme, da bo treba delati.

Znamo, da bo narod v toj velkoj borbi, si za jenoga, dal se svoje sile i sako magjarsko i srce bo kucalo za jednu skupnu volu — s temi rečmi je minister predsednik zvršil svojega govora.

MAGYAR TANÍTÓ

Muraközi diákok segélyezése

Pomoč medjimurskim deakam

A délvideki diákok sok nyomtaszt gondjain segített a kultuszminiszter most folyó segélyakciója. Sokgyermekes családok, frontarcosok, magyarságukért meghurcoltak tanuló fiai, leányai kapnak a tél folyamán cipő, ruha, könyv beszerzésére, vagy tanulótthoni ellátására pénzesélyt.

A csáktornyai áll. tanítóképző intézetben január 28-án benyújtott szülői értekezleten jelentette be az igazgató a segélyezettek névsorát és a segélyösszegeket. Közül 5000 P került 25 növendék között szétosztásra. Jórészt muraközi diákok kapták.

Polesinszky Jenő igazgató megnyitotta beszédében hangsúlyozta, hogy a kiosztásra kerülő segélyeknél nemcsak az összegek nagysága a fontos, hanem a rendelkezésből kisugárzó szándék: fiút, leányt, magyart, vagy magyarul nem is tudó muraközi egyformán hozzá akar segíteni a magyar társadalom a jobb életet biztosító tanulás lehetőségéhez. Ezért a haza nem vár mást, csak fokozott, becsületos munkát és nemzethűséget.

A szülők nevében Virágh Béláné mondott köszönetet a váratlan, s annál jobban eső segítségért.

Az értekezleten Vida Ferenc főszolgabíróval az élén részt vettek Csáktornya város előljáróságának, közhatalmainak vezetői, nagyszámú érdeklődő és a csáktornyai szülők.

Gospou minister vere i škol je s svojom pomočjom rešil deake južnih krajev čuda i velkih brig. Familije s velikim brojom dečice, sinii i čeri frontskih soldatov i onih koji su za svoje magjarsvo puno prebopeli dobiju črez simu penezum pomoč za solce, opravne, knjige ili pak či jim je potrebno, zaplatiti meste de se hraniju.

V čakovskoj državnoj preparandiji je januara 28-ga direktor držal roditeljsku konferenciju i na istoj je najvil ime onih koji dobiju pomoč i svote, kulko šteri dobi. Med 25 deaki su rezdali blizo 5000 pengő. Najviše su dobili medjimurski deaki.

Polesinszky Jenő direktor je v svojem govoru, s kojim je to toplu i veselu konferenciju otvoril, naglasil, kaj je ne samo to važno, kak so te sovhe velke, nego i dobra vola, koje ide za tem se jednako pomore pucam, dečkam, magyaram, medjimuream, makar još neznaaju magjarski, kaj se bodo vučiti i stem sebi stvoriti bolše življenje. Za tem ide magjarska domovina i za to ne zakteva nikaj drugo, samo, kaj se bodo deaki dobro vučili, pošteno živeli i verni ostali svojoj domovini.

V ime roditelov se Virágh Béláné zafalila za ovu pomoč, koja je došla znenade i napravila je stem vekše veselje.

Na toj konferenciji bili su polglavari varaša Čakovca, voditeli svih kancelariji na čelu z Vida Ferencom főszolgabíróvom, čakovskii roditeli i još čuda drugi ljudi.

Félreértések elkerülése

céljából jól megjegyzendő, hogy a jászkarajenői csodaforrások háromféle gyógyvízzel ajándékozzák meg a szenvedő emberiséget: 1. A Mira gläubersós gyógyvíz, az epe, máj, gyomor, cukorbetegség kuratívja. 2. A Mira keserűvíz a székrekedés gyors, biztos hatása és nem kellemet-

len ízű gyógyszere. 3. A Baby gyermekkeserűvíz, a gyermekek, aggok, testileg leromlottak kíméletes székrendezője. Orvosi tanács és ellenőrzés szükséges! Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és jobb fűszerkereskedésekben.

KÖZGAZDASÁG

Takarékos takarmányozás

Sparmat si krmo

Arra kell a gazdának törekednie, hogy semmiféle takarmány ne menjen veszendőbe. Hazánk egyes vidékein igen számtalván a be nem érett kukorica mennyisége. Az ilyen kukoricát rövid időn belül fel kell etetni. Ajánlatos a be nem érett kukoricát a többi közül kiválogatni, hogy a romlás, penészedés az érett kukoricára át ne terjedjen és amiatt is, hogy az éretlen kukorica kezünk ügyébe nem legyen, s így legelsősorban kerüljön eletésre. Adagoljunk belőle nemcsak a sertéseknek, hanem a szarvasmarhának, nevezetesen tehéneknek, idősebb növendéküzöknek, tinóknak, valamint hizomaráhának és igazókröknek, sőt ha még teljesen penszmentes, a lovaknak is.

Az abrakféllel való takarékosság az idén könnyebb, mint mint a múlt télen volt, mert több a széna az országban és nagyobb táplálótértékű.

A jóminőségű szénával az abrakféllel bizonyos mértékig pótolhatók.

Különösen vonatkozik ez a levélcs, azáltal lucerna- és lőhereszénára, amelyek a legértékesebb táplálótanyagban: a fehérjében gazdagok.

A szénakészletek jó beosztása és a minőség figyelembevételével való felhasználása igen kívánatos. Ne sajnáljuk tehát a különböző szénafélések kazalát egyidejűleg megbontani. A jóminőségű szénát a fiatal állatokkal és a kifejlett állatok közül csak az értékesekkel (pl. jól tejelő tehénekkel) etessük. Helytelen az eljárással, ha a gazda, amíg egyik szénakazal teljesen el nem fogy, nem nyúl a másikhoz. Ha a szénák felhasználásánál azok minőségét és minőségét nem veszik figyelembe, akkor az egyes állatokat felesleges mennyiségű fehérjéhez juttatjuk, más állataink viszont fehérjét nélkülöznek

s ez előbb-utóbb termelésükben, illetve fejlődésük elégtelenségében nyilvánul.

Ha elegendő abrak hiányában az abrak részleges pótlására a rendszerrel több szénát kell adnunk, akkor, hogy a szénakészletünk a zöldtakarmányozás, illetve legeltetés idején is elegendő legyen, a kevésbé igényes, kevésbé értékes, illetve pihenő állatoknak (pl. heverő ökrök) viszont a rendszerrel több tavaszi szalmát, polyvát és törekféléket

adjunk. Az efféle harmadrendű takarmányokat a szarvasmarha számára általában jésíthetjük, ha pácoljuk. Ehhez a tavaszi szalmát mintegy 4 cm-re szecskázjuk és a jószág napi szükségletéhez mérten felszeletelt répalával, esetleg más takarmányszecskával, vagy kukoricacsutka darával, továbbá törékkel, pelyvával alkalmas helyen elkeverjük, majd kissé letaposuk.

A pácolt takarmányt keverhetjük betonozott padlón, egymásmellé helyezett deszkákon, vagy nagyobb kádban.

Egy napi állás után, amikor a szalmafele a keverékben megpuhult és a pácolt keverék gyengén felmelegedve kellemes savanykás szagúvá válik, etethetjük. A következő napra szükséges pácolt takarmányról természetesen ugyanígy idejében gondoskodjunk. Ha alkalmas szecskavágón van, a kukoricaszár 3–4 cm-re szecskázva a pácolt takarmányban szintén szerepelhet. Hymódon az egész kukoricaszárát — a kórót is — takarmányozásra értékesíthetjük, izék alig marad belőle. A kukoricaszár pácolása különben kevés szalastakarmány esetén, vagy olyankor ajánlatos, ha havas, vagy jeges hőlétől ázott, mivel ilyen állapotban etetve az állati egészségre ártalmas, sőt vemhes állatoknál még elvetéltést is okozhat. A fagyos kukoricaszár a pácban viszont felenged és így már nem ártalmas.

Ha kevés a répánk, a pácolandó keveréket locsoljuk meg kissé sós vízzel.

A pácolás révén nemcsak izesedik a takarmány, hanem az állati szervezetben jobban is érvényesül.

Szóba kell hoznom a hüvelyes szalmákat, kivált a maglóhereszalmákat. Ezeket sokszor látni a szérűskertben, vagy a ház táján tönkretéve, vagy pedig már a trágyadombon. Még nagyobb figyelmet érdemelnek a hüvelyes pelyvák, melyek mind emészthető fehérjé, mind keményítőérték tekintetében közel állanak a jobb rétszénához.

Saki gazda mora gledati, kaj mu nička krma ne dojde pod kvar, Prinas se éndapot pripeti, kaj se sak kurusa ne dosreli. Takše kuruse je treba najlesne pohraniti. Takše nedosrele kuruse je treba

sebrati, ekstra deti, kaj se od njih nebi i dobra kuruzo splensivna i navekre pri kora držiati tak, kaj je ovu nesrelo kuruzu moči napredi pohraniti. Treba je to kuruzu davati ne samo svinjam, nego i marha, kravam, starešim telicam, juneam, vosnoj marhi i onoj koju se pifita, a ei je ne plesnive, moči je i kozjam dati.

Z obroki je letos moči malo leži šparati, kak lanjsku simu, kajti letos ga već sena i bolže je.

Z dobrim senom je moči nekaj obrokov prešparati.

Osobito dobre krme su detelica i luozerna, kajti inaju čuda listja i najbolju su sa hraniti.

Treba je navek dobro paziti štera je kakša krma i dobro redeliti. Nesme nam šal biti, ako na jempot moramo više koezic načeti. Najbolše seno davati samo mladoj marhi i onoj, koja je najvrednaša (štera čuda mleka da). Ne je dobro, kao nešteri gasdi delaju, kaj dok jenu kosli cu ne se potrošuju, neceju drugu načeta. Ako ne pasi ju na to, kak se krmi, troši, onda neštera živina dobi prevčehane, a druga pak premalu.

a to škodi pre mleku, a i mlada živina ne zraste, kak bi morala.

Ako nemamo dosti obroka i sbog toga moramo davati više krme, a poleg toga moramo paziti i na to, kaj bomo još i onda dosti sena meli, da bomo zeleno hranili, ili pasli, onda onoj marhi, koja je menje vredna ili počiva (voli da ne delaju), moramo davati malo protuletna slame, pleve i terje. Ovu krmu tretjeja klasa moramo sa marhu dobro popravit, ako ju pacamo. Ktomu je treba protuletnu slamu na narezati na 3-4 cm duge sečke, narezati tulko repe, kaj je sa jen den treba, dobro smešati, ako ga repe ne, onda je moči pleve, terje, ili mleto kuruzno kocenje koaj deti i nada dobro sgariti.

To krmu je moči mešati i kiseliti na betonskom podu med deskami.

Čez jen den se slama smeša, crež se mešovina se malo segreje, dobi dobru kiselu duku i onde je moči hraniti. Tak je moči ovu dobru krmu plošiti za saki den. Ako mamu dobru sečkaru, onda moramo i kuruzinje narezati na takie 3-4 cm duge zalate. To isto jako vala pacamo. Tak moramo celo naše kuruzinje potrošiti sa hranu i nikaj nabo vkraj doslo. Kuruzinje pacati je jako dobro onda, da ga slabo krme, ili pak onda, da je kuruzinje od snega i vode mokro ili zuviženo. Ako takše kuruzinje damo živini jesti, lahko sbetež, a breja krava i tele svrgne. Ovo suviženo kuruzinje se v pacu stopi i onda više ne škodi.

Ako imamo malo repe, onda krmu, koju kanimo pacati, treba polejati z vodom i nutri malo s.ii.

Po pacanju dobi krma bolšega teka i živine ga leži precera.

Moramo još govoriti za grabovkinu slamu i za semevatu detelicu i lucernu. To čudapot vidimo na gruntau, kak se po deždiu kota, iti na gnojju prhni. A još više valaju, uljivove pleve, lahko je marha cira i skorom tulko valaju, kak bolše seno.

Film • Színház

János vitéz

Meleg siker, nagy és lelkes közönség

Azt mondják a befentesek, hogy amelyik előadásnak sok akadályal, rengeteg bajjal és nehézséggel kell megküzdenie, annak nagy sikere lesz. A kabalának ugyálszik ezuttal is igaz volt. Hogy az utolsó pillanatig mennyi nehézséget kellett a rendezőségnek és a lelkes gárdának legyőznie, azt nem lehet egyszerűen felsorolni. Különböben is már mindez a múlté és a siker minden rossz emléket elmosott. Egyről azonban mégis meg kell emlékeznünk, mert az annyira megdöbbentő, annyira felháborító, hogy nem lehet szó nélkül elmenni mellette.

Akkor, amikor nyilvánvalóan a magyar kultúra terjesztéséről volt szó, akadtak egyének, akik kicsinyes pöffeszkedésből, az ügy iránti titkolhatatlan ellenszenvből valóságos ellenpropagandát fejtek ki és ahová csak elértek, akadályokat raktak a munka elé. Érthetetlen előltünk ez a nagy »bátorság«, de most nem érünk rá az okát keresni. Egyet azonban kijelentünk: ha ez a furás tovább folyik, ha ezek a »legények« nem ébrednek fel, megaláljuk a módját, hogy felébresszük őket.

Mindhárom előadás zsúfolt nézőtér előtt folyt le. És a közönség olyan szeretettel, olyan őszinte melegséggel fogadta a szépséges dalokat, a kedves játékokat, hogy a rendezőség biztos lehet: elérte célját, közelebb hozta a csáktornyaitak a magyar daljátékok gyöngyéhez. Az ügy még teljesebb sikere érdekében azt indítványozzuk, hogy mutassák be a János vitézt Perlakon is és néhány nagyobb muraközi községben, mert nemcsak Csáktornyból áll Muraköz. A muraközi nép mindenütt örömmel fogadná az előadást, amelynek bizonyára nagy erkölcsi hatása volna.

Az együttes mindenegyes tagja lelkes, szép munkát végzett. Hajnal Ernőné temperamentumos, megnyerő játékosa. Visontai Ilona kedves, tiszta hangja. Nagy Károly a hazai föld örök vonzását érző Bagója sokszor ragadta lelkes tapsra a közönséget. A mostoha szerepében Bálint Sarolta tűnt ki. De tetszett a többi szereplő is. Horváth Antal, Pencsik Lajos, Szecsan József, Horváth István, Munczi József, Bencze Ferenc, Udvari dámák voltak: Neutzer Gyuláné, Zuzel Babi, Zsárkovics Ilona, Huszárok: Istvánovics Ferdinánd, Horváth Lajos, Maecsek István, Novák Viktor, Dervallós Károly, Hobláj József. A baletti tagjai: Lázár Hajnalka, Meszarics Ilona, Prelozsnjak Mária, Vaszari Rozika, Zadravecz Ilona, Zuzel Babi, Zsárkovics Irma, Zsárkovics Olga.

Őszinte elismerés Nagy Károly polgári iskolai igazgatójának a rendezés nagy, nehéz munkájáért, amelynek ilyen szép eredménye lett. Művészek és nagyvonalú emberek Breyer József

gyönyörű, ötletes díszletai. A zenekar megszervezésével és vezetésével Hajnal Ernő végzett szép, értékes munkát. Turak Istvánné tanította be a balettot különös hozzáértéssel, szeretettel. Lelekes, nagy munkát végzett a rendezőség minden egyes tagja és ebből a közös, fáradhatatlan munkából született meg a szép, meleg siker.

Csáktornya nagyközség előljáróságától.

378/1942.

Hirdetmény.

A legkisebb napszámbekek további intézkedésig a következőkben vannak megállapítva:

	I. o.	II. o.	III. o.
Szeptemberben	3 P — 2 P 50	1 P 50	1 P 50
Októberben	3 P — 2 P 50	1 P 50	1 P 50
Novemberben	1 P 80	1 P 30	— P 90
Decemberben	1 P 60	1 P 20	— P 80

A fizethető legnagyobb napszámbekek a fenti béreknél 100%-kal magasabbak.

A legnagyobb munkabér összegének 20%-a erejéig a munkaadó jutalomban részesítheti azt a munkavállalót, akinek munkatejesítménye az átlagot meghaladja.

Tuzifatermelésnél tartozik munkavállaló az alábbi bérekért a fa döntését, felvágását, összehordását és összerakását elvégezni. Külön díjazás nélkül az összehordást legfeljebb 100 m. távolsáig köteles elvégezni. A fenti munkáért fizethető legkisebb és legnagyobb munkabérek a következők:

Hasáb 12 cm-nél vastagabb,		
vagy hasított dorong	1 P 70 és 2 P —	
Dorong 6—12 cm-ig	1 P 50 és 1 P 80	
Vékony dorong 3—6 cm-ig	1 P 20 és 1 P 50	
1/3-ad ágrész esetében a legkisebb legnagyobb		
Hasáb 12 cm-nél vastagabb,		
vagy hasított dorong	1 P 20	1 P 60
Dorong 6—12 cm-ig	1 P —	1 P 20
Vékony dorong 3—6 cm-ig	— P 70	1 P —

ürmetér 100 X 100 X 110 cm. a termelés helyén aszretegge. Ha az összerakás nem ilyen méretben történik, akkor a munkavállalónak arányosan magasabb bér jár.

Ágrész alatt értendő a vékony és a rözsze, vagy ha a vékony dorongot nem termelik ki külön, az ágra. A vékony dorong után, amit a munkavállaló részben kap, a kitermeléséért nem jár készpénz a munkavállalónak.

Ha irtás van, a tuskó és gyökér egészben a munkavállalóé.

Részes termelés esetén az őrfa 1/3-1/10 része és az ágra 1/3 része adandó, illetve adni lehet a munkavállalónak.

Fuvarberek:
Tuzifa ürmetére km. — P 50 ft. — P 60 ft.
Műta ürmetére km. 1 P — ft. 1 P 20 ft.

Csáktornya, 1942. január hó 23. án.

Előljáróság.

Függönyre
ágyterítőre
divatos
csipkeszövetek
minden szélességben
olcsó árakon

Sütz néi

Nagykanizsa
Zalaegerszeg

Csáktornya nagyközség előljáróságától.

444/1042. sz.

Hirdetmény.

Mindazok a munkaadók, akik üzletükben, üzemükben, bármintemű egyéb foglalkozásban értelmiségű munkakörü alkalmazottait (alkalmazottakat) foglalkoztatnak, kötelesek az 1941. augusztus hó 16. napján szolgálatban állott ilyen alkalmazottait és azoknak illetményeit 1942. febr. 1. napjáig a városházán kapható V. számú minta szerinti nyomtatványon bejelenteni az Értelmiségű Munkanélküliség ügyelnek Kormánybiztosához (Budapest), V. Klotild-utca 10/c. Sz. Az olyan munkaadók, akik üzletüket, üzemüket, vagy egyéb keresőfoglalkozásukat 1941. aug. 16. napja után kezdték meg, szintén kötelesek alkalmazottaikat a fenti határidőig bejelenteni; jelen esetben az üzem, üzlet, vagy a keresőfoglalkozás megkezdése napján fennálló állapot szerint 1942. febr. 1. napja után létesített üzem, üzlet, vagy keresőfoglalkozásban levő alkalmazottakat pedig a megkezdésüktől számított 15 napon belül kell bejelenteni. Kötelesek a munkaadók az alkalmazottaik személyében beálló mindenféle változás minden feltevén bejelenteni és pedig a féltév utolsó napjától számított 31. napon belül. Az első bejelentést 1942. június hó 30. napjáig terjedő időre vonatkozólag 1942. július hó 31-ig kell megtenni. Minden munkavállaló tartozik VI. számú minta szerinti személyi lapot kiállítani és a személyi lapon bejelentett adatokat igazoló okiratot munkaadónak bemutatni. Munkaadó a személyi lapokat megőrizni tartozik. Féltértelesek elkerülése végett közlöm, hogy mindazok az alkalmazottak bejelentési kötelezettség alatt állanak, akik nem állítják vagy szolgálnak, avagy nem testi (fizikai) munkát végeznek, idetartoznak a kereskedő segédek, tanoncok.

Csáktornya, 1942. január 18.

Előljáróság

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetéseket díjaz szavankint 10 fillér. A szavaton nyomonlalt azo kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Lábönálló erdő, vagy erdőrészt kézzepennel vesz Farkas Ferenc Szekesfehervár, József-utca 25. sz.

Nagy nagykanizsai textilura kereskedés esetleg azonnali belépésre keres oly férfi eladót, ki a magyar és horvát nyelvet tökéletesen bírja. Ajánlatokat kerjük a kiadóba.

Velka tekstilna trgovina v Kantizi isče, makar za mam nutri stati takgega detica — moškoga — koji čisto dobro govori magjarski i horvatski. Ponude v administraciji našega lista.

Eladó holmija, kiadó lakása van? Tegyen be lapunkba egy apróhirdetést és biztosan eredménye lesz.

Lakást keres? Hirdessen apróhirdetéseink között és biztosan talál. Cím: Horthy Miklós-ter 13. „Muraköz” kiadóhivatala

Állásba akar jutni? Lapunkon keresztül elhelyezkedhet, ha hirdetni szeretne. Cím: „Muraköz” kiadóhivatala Horthy Miklós-ter 13.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

Felcélós szerkesztő és felelős kiadó:
Dr. Szabad Lajos.

Nyomta: Közgazdasági RT. Nagykanizsa.
Nyomdértélel. Zalai Károly.